

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HESSELAGER KOSTSKOLE

1901—1902

Statens pædagogiske Studiosamlings
København V.

HESSELAGER KOSTSKOLE

HESSELAGER KOSTSKOLE

1901—1902

SKOLEEFTERRETNINGER

VED

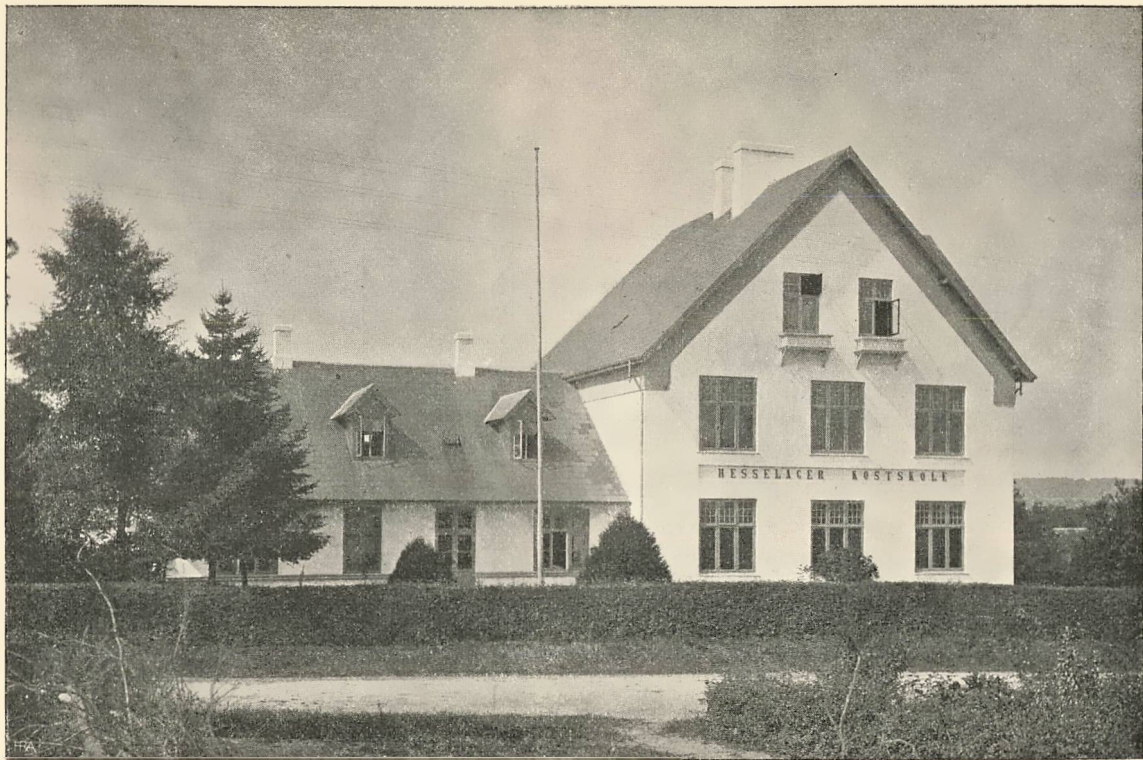
H. BÆK og V. PLOCKROSS

HOLMS REPRODUKTIONSANSTALT

• HOLM & GJELLERUP •

1902

FAÇADEN

HESSELAGER ligger i en sund og smuk Egn paa Fyn, $\frac{1}{2}$ Mil fra Store Bælt, ved Banen mellem Nyborg og Svendborg og har let Forbindelse med Omverdenen. Til Svendborg og Nyborg rejser man i $\frac{1}{2}$ Time à 3 Kvarter, til København naar man paa $4\frac{1}{2}$ Time, til Fredericia over Nyborg og Odense paa $3\frac{1}{2}$ Time.

KOSTSKOLEN, som ligger 2 Minutters Gang fra Stationen, omfatter dels et ældre Beboelseshus med tilhørende Have og to Stykker Eng (i alt c. 2 Tdr. Land), dels en ny og tidssvarende Skolebygning, der staar i umiddelbar Forbindelse med Beboelseshuset og er opført i Foraaret og Sommeren 1901 af Tømrermester H. J. Hansen, Hesselager, efter Tegning af Arkitekt Joh. Zehngraff fra København. Skolebygningen, der iøvrigt er indrettet med Udvidelse for Øje, indeholder foruden en Gymnastikal 8 Klasseværelser, hvoraf de 5 er tagne i Brug i indeværende Skoleaar, samt, i Tagetagen, fire rummelige Værelser og desuden to Kælderrum.

Skolen begyndte sin Virksomhed Mandag den 2den September Kl. 8 med 28 Elever. Senere er der tilkommet 2, saa at Antallet nu er 30.

Den højtidelige *Indvielse* af Skolen fandt Sted d. 16de Sept. Kl. 2 i Overværelse af saa mange, som Gymnastiksalen, Korridoren og den op til Gymnastiksalen stødende Spisestue kunde rumme. Blandt de tilstedeværende var *Professor, Dr. med. Christiansen* fra København, Medlem af Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler. Efter Af-syngelsen af Grundtvigs »Udrundne er de gamle Dage« holdt *Provst Hjort* fra Nyborg den egentlige Indvielsestale og indviede Skolen. Derefter fulgte Richardts Skolesang »Se Fyret højt paa Klintens Bræm«, hvorpaa Skolens ene Bestyrer, cand. mag. *H. Bæk* gjorde Rede for Skolens Tilblivelse, dens Maal og Maade samt rettede en Tak til alle dem, der paa forskellig Maade havde ydet deres Bistand til Planens Virkeliggørelse, og til Arkitekt og Haandværkere.

FRA SKOLENS ENG

Efter en Sang af Skolebestyrer Bæk talte dernæst Skolens anden Bestyrer, cand. mag. *V. Plockross* om den lærde Skole i Nutiden og dens Forhold til nyere Tidens Skoletanker og opfordrede sluttelig til at afsynge en til Lejligheden skreven Sang af Viggo Stuckenberg. Højtideligheden sluttedes med Richardts »Altid frejdig, naar du gaar Veje, Gud tør kende«.

Det daglige Liv.

Kosteleverne optages i Huset hos H. Bæk og Hustru. Vi bestræber os for at byde Børnene en Erstatning for et virkeligt Hjem; Hensynet til dem og deres Behov, aandeligt som legemligt, er bestemmende for det daglige Liv uden for Skoletiden, og der vil blive sørget for passende Beskæftigelser for dem i Fritiden. Blandt disse vil, naar Aarstid og Vejrlig tillader det, Leg og Boldspil i det fri, under betryggende Tilsyn, indtage en fremtrædende Plads, og om Sommeren vil der af og til kunne foretages Badeture til Stranden.

Det daglige Liv leves efter følgende Plan:

Kl. 7	(Decbr.—Febr. 7 ¹⁵) vækkes Eleverne.
- 7 ²⁰	(— 7 ³⁵) Morgente.
- 7 ⁴⁵	(— 8) Morgensang.
- 7 ⁵⁰	(— 8 ⁵) til 1 ⁵⁰ Skoletimer.
- 9 ⁴⁰ —10	Frokost.
- 2 ¹⁰	Middagsmad.
- 2 ⁴⁵ —4 ⁴⁵	Leg eller Boldspil.
- 4 ⁴⁵	Kaffe.
- 5—7	Lektielæsning (under Vejledn.).
- 7 ³⁰	Aftensmad.
- 8 ⁵⁵	Aftensang.
- 9	Sengetid for de mindre.
- 9 ³⁰	Sengetid for de større.

Eleverne.

Skolen optager som Kostelever Drengene fra 9-Aarsalderen; som *skolesøgende* optages baade *Piger* og *Drengene*.

1. Underklasse:

Johan Harald Norlander (Købmd. N., Gudme).
 Johannes Hansen (Gæstgiver H., Lundeborg).
 Johannes Møller (Pastor M., Langaa).
 Valdemar Hansen (Politiassistent. H., Hesselager).
 Kristen Nielsen (Købmd. N., Hesselager).

2. Underklasse:

Hugo Norlander (Købmd. N., Gudme).
 Aage Nielsen (Lærer N., Kullerup) Kostelev om Vinteren.
 Emil Lange (Fabrikant L., Kongshøj Hammerværk).
 Aage Møller (Pastor M., Langaa).

3. Underklasse:

Oluf Bang (Pastor B., Thorstrup pr. Varde), Kostelev.
 Anna Cathrine Møller (Pastor M., Følleslev paa Sjælland).
 Aage Hartvig Møller (do.).
 Christian Wilhjelm (Gaardejer W., Hesselager).
 Erik Christensen (Pastor Chr., Tranderup p. Ærø).
 Anna Andersen (Forpagter A., Tangaa Mølle).
 Jens Toftegaard (Snedkerm. T., Langaa).
 Holger Bæk (Skolebest. B.).

I. Klasse:

Den studerende Afd.:

Holger Nielsen (Uldspinder N., Langaa).
 Georg Petersen (Apoteker P., Skaarup).

Realafd.:

Knud Hansen (Enkefru H., Nyborg), Kostelev.
 Aage Basse (Forp. B., Hesselager).
 Lars Larsen (Direktør L., Hesselager).
 Axel Larsen (do.).

II. Klasse:

Den studerende Afd.:

Hans Hansen (Lærer H., Gudbjerg).
 Kaj Husen (Amtsvejsinspektør H., Svendborg).
 Henrik Bæk (Skolebest. B.).

Realafd.:

Ove Michelsen (Apoteker M., Svendborg), Kostelev.
 Karl Thorvald Madsen (Sparekasseform., Gaardejer M.
 Vejstrup).

Carl Suhr (Partikulier S., Nyborg).

Georg Koble (Købmd. K., Hesselager).

SKOLEBYGNINGEN FRA HJØRNET.

Undervisningen.

Skolen meddeler saavel Latin- som Realundervisning og forbereder til *Almindelig Forberedelseseksamen (Præliminærexamen)*, *fjerde Klasses Hovedeksamen og Afgangseksamen for studerende (Studentereksamen)*.

Som enhver Skole, der forbereder til Eksamen, maa ogsaa denne ved sin Undervisning arbejde med Eksamenskravene for Øje, men den vil bestræbe sig for at lade Disciplene mærke disses Tryk saa sent som muligt og skaffe dem det størst mulige praktiske Udbytte af deres Skolegang. En Kostskole paa Landet med forholdsvis faa Elever i hver Klasse byder særlig gode Betingelser for en frugtbar Undervisning, idet der her kan tages større Hensyn til den enkelte end i en Skole med større Klasser. Denne Fordel kommer ogsaa de *skolesøgende* til gode.

Lærerkrafterne:

- H. BÆK (Dansk i 2. Ukl.—II. Kl., Engelsk i I.—II. Kl., Historie i 2. Ukl., Skrivning i 3. Ukl.) 28 Timer.
- V. PLOCKROSS (Matematik i I.—II. Kl., Regning i 2. Ukl.—II. Kl., Tegning i 1. Ukl.—II. Kl.) 28 Timer.
- Hr. cand. mag. J. BACH (Latin i I.—II. Kl., Tysk i 2. Ukl., I.—II. Kl., Fransk i 3. Ukl. og II. Kl.) 30 Timer.
- Hr. eksam. Lærer V. LÆSSØE-ENGBERG (Naturhistorie og Geografi i 1. Ukl.—II. Kl., Regning i 1. Ukl., Historie i 1. Ukl., Skrivning i 1.—2. Ukl. og I.—II. Kl., Religion i 2.—3. Ukl., Sang) 32 Timer.
-
- Hr. Pastor J. LEUNBACH (Religion i I.—II. Kl.) 4 Timer.
- Hr. Pastor A. C. MØLLER (Historie i 3. Ukl.—II. Kl.) 6 Timer.
- Fru eks. Lærerinde C. SØRENSEN (Dansk og Religion i 1. Ukl.) 8 Timer.
- Frk. H. LEUNBACH (Fransk i I. Kl., Tysk i 3. Ukl.) 8 Timer.
- Hr. Gymnastiklærer VALD. HANSEN (Gymnastik i alle Kl.) 7 T.

Aarets Arbejde.

1. Underklasse.

Dansk (6 Timer). Oplæsning i Schneekloths Læsebog III. Diktatstil (med forudgaaende Gennemgang) efter Boysens Retskrivningsøvelser, Stkr. 1—99.

Religion (2 Timer). Den gamle Pagt efter Chr. Møllers Bibelhistorie. Jule-, Paaske- og Pinseevangeliet mundtligt. Nogle lette Salmer lærte.

Historie (2 Timer). Danmarks Historie forfra til Reformationen efter Joh. Ottosens Børnenes Fædrelandshistorie.

Geografi (2 Timer). Danmark, Norge og Sverrig efter Lyngbyes Geografi. Wüstenbergs Linoleums-Vægkort til Paategning med Kridt benyttede saavel ved Gennemgangen som ved Overhøringen.

Naturhistorie (sammen med 2. Ukl., 2 Timer). Pattedyr og Fugle efter Balslevs Dyrenes Naturhistorie. En Del almindelige Planter gennemgaaede (uden Benyttelse af Bog).

Regning (4 Timer). De fire Regningsarter med ubenævnte Tal, (for de flinkere Elevers Vedkommende ogsaa med benævnte Tal). Hovedregning to Gange ugentlig.

Tegning se nedenfor Stykket »Om Skolens Tegneundervisning«.

2. Underklasse.

Dansk (5 Timer). Oplæsning i Matzens Læsebog Nr. 3. Enkelte lette Digte lærte udenad med særlig Vægt lagt paa Recitationen. Diktatstil (med forudgaaende Gennemgang) efter Boysens Retskrivningsøvelser, Stkr. 100—199. Sætningen og de vigtigste Ordklasser indøvede efter Langes Sproglære.

Religion (sammen med 3. Ukl., 2 Timer). De fire Evangelier, Apostlenes Gerninger samt den kristne Menigheds Historie efter Aposteltiden (i store Træk). Nogle Salmer.

Historie (2 Timer). Danmarks Historie fra Reformationen til Nutiden efter Ottosens Børnenes Fædrelandshistorie samt Oldtidens Historie efter Ottosens Børnenes Verdenshistorie.

Geografi (2 Timer). Danmark, Norge, Sverrig og Rusland efter Lyngbyes Geografi. Wüstenbergs Linoleums-Vægkort til Paategning med Kridt benyttede saavel ved Gennemgangen som ved Overhøringen.

Naturhistorie som 1. Underklasse.

Regning (4 Timer). Brøk, Brøkers Forkortning, Opløsning af Tal i Primfaktorer, Brøkers Addition og Subtraktion. Efter Meiers Regnebog II er regnet § 1—5.

Tysk (4 Timer). Sarauws Begynderbog benyttet til Oversættelse fra og til Tysk samt til Samtaleøvelser.

Tegning se nedenfor.

3. Underklasse.

Dansk (5 Timer). Oplæsning i Matzens Læsebog Nr. 4. Sagaerne om Frithjof og om Hervør samt om Vølsungerne gennemgaaede. Nogle Digte lærte udenad med særlig Vægt lagt paa Recitationen. Diktatstil (med forudgaaende Gennemgang) efter Boysens Retskrivningsøvelser (Stkr. 200—250) og udvalgte Stykker af Læsebogen samt Genfortællingsstile og Stile over Emner, hentede fra Børnenes egen Verden. I Langes Sproglære gennemgaaet Stkr. 1—41.

Religion (2 Timer) som 2. Ukl.

Historie (2 Timer). Oldtiden og den første Del af Middelalderen (indtil Frankrig og England) efter Ottosens Børnenes Verdenshistorie.

Geografi (2 Timer). England, de tre sydeuropæiske Halvøer, Asien og Afrika efter Lyngbyes Geografi. Wüstenbergs Linoleums-Vægtkort til Paategning med Kridt, benyttede saavel ved Gennemgangen som ved Overhøringen.

Naturhistorie (2 Timer). Padder, Fiske, Leddyr, Orme, Bløddyr og Straaledyr efter Balslev. En Del almindelige Planter gennemgaaede (uden Benyttelse af Bog).

Regning (4 Timer). Tals Opløsning i Primfaktorer indøvet og efter Meiers Regnebog II gennemgaaet §§ 1—8.

Tysk (5 Timer). Sarauws tyske Læsebog I gennemgaaet. Kapers Skema til den tyske Formlære. Praktisk Indøvelse af Kasus og Præpositioner. 12 Smaadigte lærte udenad.

Fransk (5 Timer). Jespersens Begynderbog, Stkr. 1—90. 2 à 3 Diktatstile om Ugen.

Tegning se nedenfor.

I. Klasse.

Dansk (3 Timer). Oplæsning af Prosa og Poesi i H. Bæks Læsestykker, Grettes Saga (efter Lefolii) i Tilknytning til Læsebogens S. 37—54. Grammatik efter H. Bæks 50 Paragraffer (1—35). En Stil om Ugen (Genfortællingsstile, Stile over Emner, hentede fra Disciplenes eget Erfaringsomraade; Kladden udarbejdet i Timen under Lærerens Vejledning). Desuden er der, til Indøvelse af Tegnsætningen, skrevet en Del Diktatstile, og nogle af Eleverne har jævnlig haft Afskrivning efter Bog.

Religion (2 Timer). Det gamle Testamente efter Assens' Bibelhistorie. Balslevs Katekismus: Indledning, Loven, Synden, 1ste Trosartikel. Nogle Salmer.

Historie (2 Timer). Oldtiden og Middelalderen til Karl d. Store efter Blochs Lærebog for Realskoler.

Geografi (2 Timer). Asien, Afrika, Nordamerika efter Dahlbergs større Geografi. Wüstenbergs Linoleums-Vægtkort til Paategning med Kridt, benyttede saavel ved Gennemgangen som ved Overhøringen.

Naturhistorie (2 Timer). Mennesket og Pattedyrene efter Boas' Zoologi. Den almindelige Botanik efter Poulsens Lærebog (S. 1—63). En Del af de almindelige Planter gennemgaaede ude i det fri.

Matematik (4 Timer). De fire første Regningsarter og Ligninger af 1ste Grad med een ubekendt, til Dels efter Jul. Petersens Aritmetik I. Samnes Geometri forfra til Konstruktioner.

Regning (2 Timer). Meiers Regnebog II §§ 5—10.

Tysk (3 Timer). Sarauws Læsebog II S. 1—77. Resten af Bogen kursorisk. Kapers Skema.

Fransk (3 Timer). Jespersens Begynderbog gennemg. to Gange.

Latin (6 Timer). Hauchs Læsebog I, 1—100.

Engelsk (4 Timer). Jespersens & Sarauws Begynderbog I to Gange gennemgaaet. Mundtlige Øvelser over det læste. De skriftlige Arbejder har bestaaet dels i Afskrivning eller Diktat, dels i Besvarelse af opgivne Spørgsmaal i Tilslutning til de gennemgaaede Stykker. Enkelte Vers lærte udenad. I den sidste Del af Skoleaaret er læst »Nursery Tales« (Books for the Bairns IV.).

Tegning (1 Time). Geometrisk Tegning med Benyttelse af Wüstenbergs Tegneblok Nr. 1.

II. Klasse.

Dansk (3 Timer). Oplæsning af Prosa og Poesi i Bæks Læsestykker. *Njals Saga* i Forbindelse med S. 37—54. Dels af, dels for Klassen er endvidere læst: *Holbergs* »Abracadabra«, *Oehlenschlägers* »Landet fundet og forsvundet«, *Winthers* »Hjortens Flugt« (i Uddrag), *Heibergs* »Pottemager Walther« m. m. Sætningsforbindelsen og de forskellige Arter af Sætninger efter Bæks 50 Paragraffer (36—49) og Langes Sproglære. Der er skrevet 30 Stile (Længere Genfortællinger, lette fortællende og beskrivende Stile. Som Eks. nævnes: Indvielsesdagen. — Fortæl om de vigtigste Arbejder ved Opførelsen af et Hus. — Hvorledes et Rugbrød bliver til. — En Snestorm. — Et Billede (Niels Forsberg: Gustav Adolf ved Lützen). — De vigtigste Gymnastikapparater og deres Brug. — Et Marked. — Øjet eller Øret. — Om Island og Islænderne i Middelalderen (4 Ugers Stil i Tilknytning til Læsebogens S. 37—54 og *Njals Saga*). — »Kedelflikkeren« af Hertz. — »Den firbenede Proletar« af Kaalund.)

Religion (2 Timer). Det nye Testamente efter Assens' Bibel

historie. Balslevs Katekismus: Trosartiklerne, Bønnen, Sakramenterne. Nogle Salmer.

Historie (2 Timer). Middelalderen efter Blochs Lærebog.

Geografi (2 Timer). Europa efter Dahlbergs større Geografi. Wüstenbergs Kort benyttede som i de andre Kl.

Naturhistorie (2 Timer). Mennesket, Pattedyr og Fugle (til Side 100) efter Boas' Zoologi. Den almindelige Botanik efter Poulsens Lærebog (S. 1—63). En Del af de almindelige Planter gennemgaaede ude i det fri.

Matematik (4 Timer). Hele Jul. Petersens Aritmetik I er gennemgaaet og de vanskeligste Steder repeterede. Jul. Petersens Geometri er gennemgaaet forfra til ligedannede Figurer.

Regning (2 Timer). Efter Meiers Regnebog II er regnet Opgaver i forskellige Paragraffer, navnlig i § 10. Efter Knud Christensens Regnebog er gennemgaaet Ligninger og Forholdsregning.

Tysk (3 Timer). Kapers Læsebog for Mellemlasser S. 112—95 med adskillige Forbigaaelser. Kapers Stiløvelser for Begyndere Stkr. 1—74 mundtligt. Kapers Formlære med Forbigaaelse af Kønsreglerne og de sammensatte Verber.

Fransk (3 Timer). Jungs Læsebog for Begyndere S. 1—29, 34—70. Resten af Bogen kursorisk. Michelsens Stiløvelser I, Stkr. 1—51 mundtligt. En kort Hjemmestil hver Uge. Oluf Nielsens Formlære.

Latin (6 Timer). Hauchs Læsebog I, Stkr. 101—71. Cæsars Gallerkrig I, 1—30. Iversens Stiløvelser, Stkr. 1—76 mundtlig, en Hjemmestil om Ugen. Formlæren efter Madvig, Syntaksens vigtigste Regler mundtligt.

Engelsk (4 Timer). Jespersen & Sarauws Begynderbog II gennemgaaet to Gange. Læsning, Oversættelse og Gengivelse paa Engelsk. I Grammatik lært alt om Verberne efter Rosings Formlære. De skriftlige Øvelser har dels været Afskrivning, dels Besvarelser af opstillede Spørgsmaal (i Tilslutning til Læsebogens Stof). [To Elever har desuden i første Halvdel af Skoleaaret i Særtimer gennemgaaet det meste af Begynderbogens 1ste Del.]

Tegning (1 Time^{*)}. Geometrisk Tegning med Benyttelse af Wüstenbergs Tegneblok Nr. 1.

Skrivning. 1. Ukl. er undervist sammen med 2. Ukl. og I. Kl. sammen med II. Kl. Paa de ældre Trin er der lagt særlig Vægt paa Uddannelse af en Haandskrift, og der er ikke brugt Forskrifter.

*) Denne Time er i Maanederne April, Maj og Juni benyttet til et lille, udelukkende paa Forsøg bygget Kursus i elementær *Kemi*.

Sang. Eleverne har været delte i to Hold (1.—3. Ukl. og I.—II. Kl.). Der er indøvet forskellige Sange efter Bierings: Den danske Skoles Sangbog.

Gymnastik. Eleverne har været delte i to Hold (1.—3. Ukl. og I.—II. Kl.).

Om Skolens Tegneundervisning.

For at bringe Tegneundervisningen i nærmere Tilknytning til Barnets egne Forsøg, naar det hjemme tegner Huse, Dyr og Mennesker, og for at den i højere Grad end hidtil kan komme i Forbindelse med Skolens andre Fag, som Geografi, Naturhistorie, Fysik og Geometri, og blive en Støtte for disse, ledes Undervisningen i Tegning efter andre Principper end almindeligt.

Man har hidtil de fleste Steder brugt at lade Eleverne tegne efter plane Figurer eller i Hefter med trykte Fortegninger. Vi anvender her en Fremgangsmaade, der er anvist af Kommunelærer O. Wüstenberg og Maleren Oscar Matthiesen.

Børnene har begyndt med at male med Vandfarve, lært at blande Farver og bedømme dem og ved Maling alene at gøre Rede for Genstandens Form. Som Modeller er benyttet Æbler, Pærer, Gulerødder o. l. Dernæst har de tegnet efter fritstaaende Genstande som Blomster og udstoppede Fugle og derved lært nøjagtigere at faa de rette Forhold i Modellen frem. Herved er anvendt Sigtemaal, og til yderligere Indøvelse deri tegnet en Række Vaser efter Modeller, drejede af Træ.

Dette gælder 1ste og 2den Underklasse. 3dje Underklasse har omtrent tegnet det samme, dog med enkelte sværere Modeller imellem, og har desuden faaet Perspektivlæren gennemgaaet og tegnet nogle Genstande til Indøvelse deraf. Skolen er i Besiddelse af et særligt Bord med tilhørende Modeller, som er konstrueret af O. Wüstenberg til Brug ved Perspektivtegning.

Inden Børnene har lært noget om Perspektiv, har de tegnet Klodserne under de udstoppede Dyr, som de har opfattet dem, undertiden rigtigt, men som oftest galt; men naar de i I. stud. og Realklasse afslutter Frihaandtegningen, forinden de begynder paa geometrisk Tegning, vil de være i Stand til, hver efter sine Evner, at tegne en hvilken som helst fritstaaende Genstand.

Om Karakterer og Vidnesbyrd.

Der kan siges, og er sagt meget imod de daglige Karakterer i Skolen. Man har bl. a. gjort gældende, at de

er et daarligt Meddelelsesmiddel til Hjemmet, fordi den samme Præstation af forskellige Lærere kan bedømmes helt forskelligt, at det virker sløvende paa de mindre flinke Elever Uge efter Uge at bringe de stadig gentagne »mdl« og »tg« hjem, at det virker hæmmende paa Lærerens Arbejde at være nødt til at give Karakterer i hver Time, at det frister ham til at blive blot Hører, samt endelig, at der ved Nummerering og Omflytning af Eleverne efter Pointsantal, skabes en højst uheldig Rangforordning inden for Skolen.

Nu er der imidlertid noget, der taler til Fordel for Karaktererne. Der er hos Børn en naturlig Trang til at faa deres Arbejde, stort eller lille, bedømt og paaskønnet bestemt og klart, saaledes som det kan ske ved et Tal eller en Karakter, der bliver *noteret* et eller andet Sted. Denne Trang er det rimeligt at imødekomme. Og naar man afskaffer Sammentællingen og Oprykningen efter Pointsantal og i det hele stiller sig noget friere i Brugen af Karaktererne, saa man ikke føler sig bunden til at give Karakterer i hver Time, men bruger dem, hvor man mener de gør Gavn, og naar ydermere de i Ugens Løb givne Karakterer samles til een ugentlig i hvert Fag, tror vi, at Karaktergivningen kan gøre Nytte, og at den Skade, den mulig kan afstedkomme, bliver forsvindende.

Vi tror, at Karakterer, rettelig anvendte, er et godt Middel mere blandt de mange, en Lærer kan bruge for at anspore sine Elever.

Det vil af det foregaaende være klart, at Karaktererne, saaledes som vi bruger dem, ikke altid bliver et paalideligt Udtryk for Elevens *Standpunkt*. Det kan hændes, at der er en mindre vel begavet Elev, der staar noget tilbage for Klassen, men er flittig og fra Dag til Dag gør et Arbejde, der maaske i og for sig er større end det, den velbegavede maa gøre for at holde sig fuldt ud paa Højde med Klassen. Han trænger i særlig Grad til Opmuntring

og Paaskønnelse, og det vilde være pædagogisk urigtigt ikke at give ham Karakterer, der svarer til hans Flid og gode Vilje. Men her bliver det da nødvendigt at give Forældrene et Korrektiv til Forstaaelse af Elevens Standpunkt og Fremgang, og dette søger vi at opnaa ved af og til at tilstille Hjemmene skriftlige *Vidnesbyrd*, hvori vi frit og uforbeholdent udtaler os om Elevens Standpunkt i de forskellige Fag og Forhold i Skolen i det hele.

Skolens Samlinger.

Ved en *Pengegave* fra Befolkningen i Hesselager og Omegn er Skolen bleven sat i Stand til at begynde med en forholdsvis fyldig naturhistorisk og fysisk Samling.

Den naturhistoriske Samling:

Hermelin i Sommerdragt.

Egern.

Flagermus.

Mus i Spiritus.

Sælunge i Spiritus.

Kranier af Bjørn, Grævling, Ræv, Kat, Maar, Pindsvin, Ko, Vædder, Svin.

Pattedyrskelet (Kat).

En Del Horn, en Hestehov, Forben af et Faar.

95 udstoppede Fugle: Spurvefugle, Klatre-, Rov-, Høns-, Vade- og Svømmefugle.

Fugleskelet (Hane).

Kranier af Hane, And, Musvaage o. s. v.

En Del Fuglereder.

En stor Ægsamling.

En Kuffertfisk, Naalefisk, Kæbe af Savrokke.

Forskellige Knogler af Pattedyr, Fugle og Fisk.

Salamandere, Frøer.

Skildpadde, Firben, Hugorm, Snoge.

Udstoppet Brillenslange.

En Samling Insekter (Biller, Aarevinger, Florvinger, Sommerfugle, Tovinger, Skindvinger, Netvinger, Tæger og Cikader.)

Insektlarve i Spiritus.

Hvepserede.

Silkespindere paa forsk. Udviklingstrin.

Bille paa forsk. Udviklingstrin.

Bændelorm, Søfjer, Sneglehuse og Muslingeskaller.

Forøgelser ved *Gaver* i Aarets Løb:

Fuglereder } (Henrik Bæk).
Aalekvabbe }

Hvepserede (Hans Hansen).

Staalorm } (Ove Michelsen).
Rotteunge }

Søhest } (Georg Petersen).
Jordkrebs }

Kæbe af Savrokke (Knud Hansen).

Salamander } (Holger Bæk).
Snog }

Salamander (Emil Lange).

Udstoppet Kanariefugl (Carl Suhr).

2 Vandhøns (Kristen Nielsen).

Den fysiske Samling:

Vægtskaal.

Et Sæt Gramlodder.

Apparat til Paavisning af Mariottes Lov.

Vægtstangsapparat med Lodder.

Løs og fast Trisse.

Sirene.

Trykpumpe.

Sugepumpe.

Een- og togrenet Hævert.

To Termometre.

Aneroidbarometer.

Brintudviklingsapparat.

Destillerapparat.

Barthels Benzinlampe uden Væge, med Trefod og Porcelænskaale m. m.

Porcelændigel, Spritlampe.

- En Flaske Kvægsølv ($1\frac{1}{2}$ Kilo).
 Elektrisermaskine, Leidenerflaske, Udlader.
 Elektrisk Klokkespil.
 Elektrisk Mølle.
 Elektromagnet.
 Apparat til Ørsteds Forsøg.
 Solenoide.
 Apparat til Paavisning af Ampères Lov.
 Et mindre Chromsyrelement.
 Neddypningsbatteri paa 8 Elementer.
 6 Bunsenske Elementer.
 Voltameter.
 Apparat til Dekomposition af Salte.
 Ampèremeter.
 Voltmeter.
 En mindre Slædeinduktor (Dubois Reymont).
 En stor Induktionsrulle (til Fremstilling af Røntgenstråler).
 Udlader dertil.
 Crooksk Rør.
 Bariumplatinacyanurplade.
 Geislerske Rør.
 Galvanometer.
 Termosøjle til Forsøg over Varmestraaling.
 Tangensbousole.
 Burettestativ med Ringe og Klemme.
 En Samling Cylindere, Kolber, Kogeflasker, Bægglas, Glasrør
 og Kautsehukslanger m. m. til kemisk og fysisk Brug.

Til Brug ved *Historie-, Naturhistorie- og Geografiundervisningen* er anskaffet Angelo Haases Billeder til Oldtidens Historie, Alfr. Jacobsens 50 Billeder til Danmarkshistorien, 3 anatomiske Tavler (Eschners), Alfr. Jacobsens 50 zoologiske Billeder samt, foruden 10 Vægkort (Kiepers), 11 Linoleums-Vægkort (Wüstenbergs) til Paategning med Kridt.

Ved Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 4. April 1902 er der tilstaaet Skolen et Beløb af 500 Kr. til Anskaffelse af fysiske Apparater og andre Læremidler.

Bogsamlingen.

Ved *Gaver* er der grundlagt et Bibliotek til Brug for Eleverne. De skolesøgende betaler 10 Øre om Maaneden for Adgang til Laan. Samlingen indeholder c. 150 Bind (deriblandt Ingemanns, Carit Etlars, Marryats Værker m. m. m.

Betalingen.

Betalingsvilkaarene er (i væsentlig Overensstemmelse med Landets ældre Kostskolers) fastsatte paa følgende Maade:

For Ophold, Opdragelse og Undervisning betales aarlig i

1.—3. Underklasse	800 Kr.
I.—III. Latin- og Realklasse	900 -
IV.—VI. » »	1000 -

Eleverne bor 2 à 3 sammen paa et Værelse.

Ønskes *Vadsken* besørget fra Skolen, betales derfor 36 Kr. aarlig. Betalingen sker *forud* kvartalsvis. Nye Elever, der optages ved et Skoleaars Begyndelse, betaler ikke for første Halvdel af August.

Kosteleverne *medbringer* Seng og Sengeklæder, 3 Par Lagener, 6 Haandklæder, en Pose til smudsigt Tøj, en lille Boghylde, et mindre Skab eller Kommode, Ske og Gaffel. Alle disse Ting saa vel som Elevernes Klædningsstykker maa være *mærkede med Navn*.

Som skolesøgende Disciple optages baade Piger og Dreng. For dem er Skolepengene følgende:

1. Underklasse	6 Kr.	maanedlig
2. —	7 -	—
3. —	8 -	—
I. Klasse	10 -	—
II. —	12 -	—
III. —	14 -	—
IV. —	16 -	—
V.—VI. —	18 -	—

Hver *skolesøgende* Discipel betaler i Indskrivningspenge 5 Kr. samt i Brændselspenge aarlig 5 Kr. (2,50 i November og 2,50 i Februar).

En ny skolesøgende Discipel, der indmeldes til et Skoleaars Begyndelse (c. 20de August), betaler ikke for August Maaned.

Moderation for Søkende: 1ste Barn betaler fuldtud, 2det 3 Fjerdedele, de følgende Halvdelen af fuld Betaling. Skolepengene betaales *forud*, d. 1ste i hver Maaned.

Skemaet vil, saa vidt muligt, blive lagt saaledes, at i hvert Fald yngre Elever *sydfra* kan rejse med Toget Kl. 1. Skolesøgende kan, mod en nærmere fastsat Betaling, deltage i Maaltider paa Skolen, i Leg og Boldspil om Eftermiddagen samt i Lektielæsning under Tilsyn Kl. 5—7. For skolesøgende *nordfra*, som skal rejse med Eftermiddagstoget, vil der eventuelt blive indrettet en særlig Læseinspektion Kl. 3—4.

Indmeldelse af nye Elever modtages helst inden 1. Juli. Optagelsesprøve holdes d. 12te Juli.

Skolens Aarsprøve afholdes d. 7de—11te Juli.

Sommerferie 11. Juli—20. August.

Forsømmelser.

Naar en Elev er udebleven fra Skolen, beder vi os, naar han (hun) atter kommer i Skole, af Hjemmet underrettede om Grunden til Forsømmelsen. Iøvrigt henstiller vi til Hjemmene ikke at lade en Elev forsømme Skoletimer eller Skoledage uden ganske særlige Grunde.

Hesselager, 1. Maj 1902.

H. Bæk.

V. Plockross.

Bøger i Skoleaaret 1902—1903.

1. Underklasse:

Chr. Møllers Bibelhistorie. Schneekloths danske Læsebog III. Boysens danske Retskrivningsøvelser. Ottosens Børnenes Fædrelands-historie. Lyngbys Geografi. Et mindre Atlas. Balslevs Dyrenes Naturhistorie. Bierings Den danske Skoles Sangbog, Hefte 1—2—3. Joh. Plesner: Salmer og Sange.

2. Underklasse:

Chr. Møllers Bibelhistorie. Matzens danske Læsebog Nr. 3. Boysens danske Retskrivningsøvelser. Langes danske Sproglære. Ottosens Børnenes Fædrelandshistorie og sammes Børnenes Verdenshistorie. Lyngbys Geografi. Et mindre Atlas. Balslevs Dyrenes Naturhistorie. Bierings Den danske Skoles Sangbog, Hefte 1—2—3. Sarauws tyske Begynderbog. Joh. Plesner: Salmer og Sange. Meiers Regnebog Nr. 2.

3. Underklasse:

Chr. Møllers Bibelhistorie. Matzens danske Læsebog Nr. 4. Langes danske Sproglære. Boysens Retskrivningsøvelser. Sarauws tyske Læse-bog I. Kapers Skema til den tyske Formlære. Jespersens franske Begynderbog. Ottosens Børnenes Verdenshistorie. Lyngbys Geografi. Et geografisk Atlas. Balslevs Dyrenes Naturhistorie. Bierings Den danske Skoles Sangbog 1—2—3. Joh. Plesners Salmer og Sange. Meiers Regnebog Nr. 2.

I. Klasse:

Assens Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Bæks danske Læse-stykker. Bæks 50 Paragraffer. Langes danske Sproglære. Sarauws tyske Læsebog Nr. 2. Kapers Skema til den tyske Formlære. Kapers Stiløvelser for Begyndere. Jespersens franske Begynderbog. Jungs franske Læsebog for Begyndere. Oluf Nielsens franske Grammatik. Blochs større Lærebog i Historie I. Dahlbergs større Geografi. Et geografisk Atlas. Poulsens Botanik. Boas's Zoologi. T. Eibes Plan-geometri. Jul. Petersens Aritmetik I. Meiers Regnebog II. Bierings Den danske Skoles Sangbog 3—4—5. Joh. Plesners Salmer og Sange.

Desuden anskaffer Realafdelingen: Jespersen og Sarauws engelske Begynderbog. Latinafdelingen: Hauchs latinske Læsebog I.

II. Klasse:

Assens Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Bæks danske Læse-stykker. Bæks 50 Paragraffer. Langes danske Sproglære. Skouboes

tyske Læsebog for Mellemlklasserne. Kapers tyske Grammatik. Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. Jungs franske Læsebog for Begyndere. Michelsens franske Stiløvelser I. Oluf Nielsens franske Grammatik. Blochs større Lærebog i Historie I—II. Dahlbergs større Geografi. Poulsens Botanik. Boas' Zoologi. Jul. Petersens Geometri og sammes Aritmetik I. Meiers Regnebog II. Bierings Den danske Skoles Sangbog 3—4—5. Joh. Plesners Salmer og Sange. Et geografisk Atlas.

Desuden anskaffer **Realafdelingen**: Jespersen og Sarauws eng. Begynderbog II og Rosings eng. Grammatik, **Latinafdelingen**: Hauchs latinske Læsebog I, Caesar de bello Gallico v. Gertz 1. Hefte, Iversens latinske Stiløvelser og Madvigs lat. Grammatik.

III. Klasse:

Det nye Testament. Blochs større Lærebog i Historie I—II. Dahlbergs større Geografi. Et geogr. Atlas. Boas' Zoologi. Poulsens Botanik. Bierings græsk-romersk Mytologi. Skouboes tyske Læsebog for Mellemlklasserne. Kapers tyske Grammatik. Kapers tyske Stiløvelser for Mellemlklasserne. Jungs franske Læsebog for Mellemlklasserne. Oluf Nielsens franske Grammatik. Michelsens franske Stiløvelser I. Jul. Petersens Geometri og sammes Aritmetik I—II. Knud Christensens Regnebog. Prytz's Naturlære. Bierings Den danske Skoles Sangbog 3—4—5. Joh. Plesners Salmer og Sange.

Desuden anskaffer **Realafdelingen**: Brekkes engelske Læsebog for Mellemlklasser. Rosings engelske Grammatik. Bæks 50 Paragraffer i dansk Grammatik. Bæks danske Læsestykker. **Latinafdelingen**: Cæsar de bello Gallico v. Gertz, 1. Hefte. Ciceros 10 Taler v. Madvig. Iversens latinske Stiløvelser. Madvigs latinske Grammatik.

De Stilebøger og Karakterbøger, som bruges i Skolen, faas i *Brandts Boghandels Filial i Hesselager*.

Hver Elev maa være forsynet med et Par Gymnastiksko og Eleverne i 1.—3. Underklasse desuden med en *Table*.
